

فصل پنجم

باراوردان

درس دهم: باغچه‌ی اطفال

درس یازدهم: فرماندهِ دل‌ها

درس دوازدهم: اتفاقِ ساده

باغچه‌ی اطفال

دوس دهم

من کودکی کنجکاو و فعال بودم. کتاب می‌خواندم. شعرهای کودکانه
می‌سرودم و به نقاشی عشق می‌ورزیدم. هر کاغذ پاره‌ای که به دستم می‌رسید،
تصویری از گل و درخت یا کوه و جنگل بر آن نقاشی می‌کردم.

شب‌ها وقتی همه می‌خوايیدند، من بیدار می‌ماندم و در اندیشه‌های دور
و درازی فرو می‌رفتم. با افکار کودکانه‌ی خود به دنبال راه‌های تازه‌ای برای
بهتر زیستن بودم. در یکی از این شب‌ها، اندیشه‌های خود را به صورت
شعری درآوردم. برای اينکه در جست‌وجوی مداد و کاغذ، چراغی روشن
نسازم و کسی را بيدار نکنم، قطعه زغالی از کنار منقل کرسي بیرون آوردم و
با آن، شعرم را بر دیوار نوشتم.

آن وقت‌ها، هنوز مدرسه‌های امروزی دایر نشده بود.
من مانند کودکان دیگر در مکتب درس می‌خواندم.
مکتب، اتاقی بود بزرگ که همه گردآگرد آن روی زمین
می‌نشستیم و درس می‌خواندیم.

پس از آنکه دوره‌ی مکتب را به پایان رسانیدم، نزد پدرم
شاگردی کردم تا حرفه‌ی او را یاموزم. پدرم در ساختن
طاق مسجد و گچ‌بُری استاد بود؛ اما در همه‌ی ماه‌های
سال نمی‌توانست به کار بنایی پردازد. در زمستان‌های
سرد و طولانی قفقاز، کار بنایی تعطیل می‌شد. آن وقت
پدرم به قنادی می‌پرداخت و از این راه، خانواده‌ی خود را
اداره می‌کرد؛ اما قنادی، رونقی نداشت و زندگی به سختی
می‌گذشت.

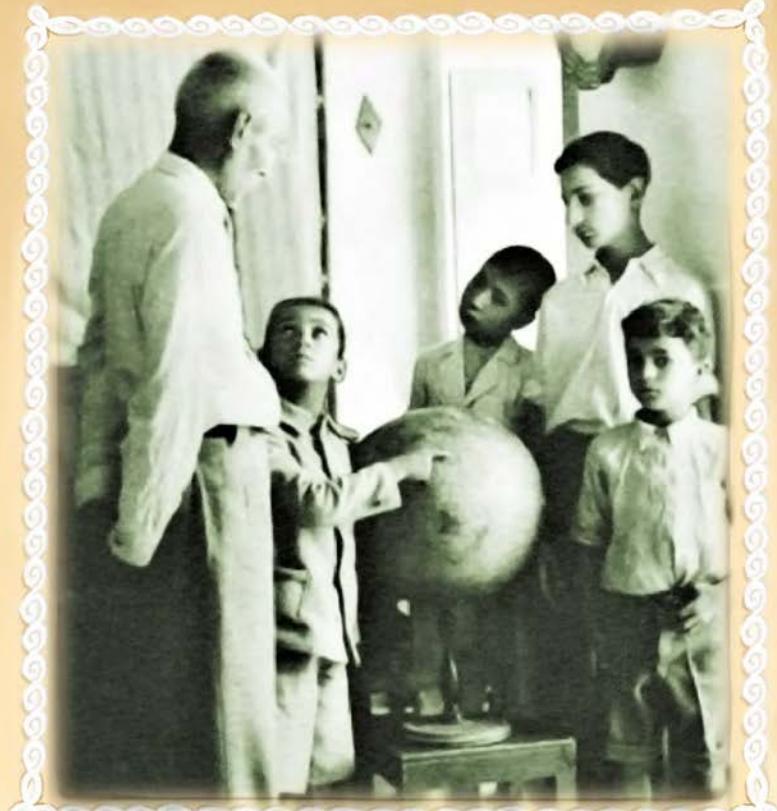
نزد پدر، حرفه‌ی بنایی و قنادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها طبع پرشور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد. من که با سختی‌ها بزرگ شده بودم، می‌خواستم بیشتر بکوشم؛ پیشرفت کنم و به خود و دیگران بیشتر بهره برسانم.

در آن هنگام، چند مدرسه‌ی جدید در قفقاز دایر شده بود. من در یکی از این مدرسه‌ها به آموزگاری برگزیده شدم. در این کار شور و شوق فراوان از خود نشان دادم و دریافتمن که آموزگاری شغلی است که با آن بهتر می‌توان به اجتماع و مردم خدمت کرد.

پس از مذکور برای اینکه فعالیت‌های فرهنگی را در میهن خود ادامه دهم به ایران آمدم. ابتدا در شهر مرند اقامت گزیدم و در مدرسه‌های این شهر به معلمی پرداختم. سپس به تبریز رفتم. من که در شعله‌ی فروزان خدمت به مردم و میهن می‌سوختم و می‌خواستم از هر راه که ممکن است باری از دوش مردم بردارم، دریافتمن که کودکان تبریز پیش از رفتن به مدرسه یا در کوچه و بازار سرگردانند یا آتش ذوق و قریحه‌ی آنها در گنج خانه‌ها خاموش می‌شود. به این فکر افتادم که در تبریز کودکستانی دایر کنم و این کار را کردم. این نخستین کودکستانی بود که در ایران دایر شد. کودکستان را «باغچه‌ی اطفال» نامیدم.

در همان روزهای نخست، مادری کودک خود را به باغچه‌ی اطفال آورد و گفت: «مدرسه‌های دیگر، فرزندم را نمی‌پذیرند». او راست می‌گفت؛ زیرا آنها نه تنها نمی‌توانستند به کودکش خواندن و نوشتن بیاموزند بلکه از نگهداری او نیز عاجز بودند.

تا آن هنگام در کشور ما کسی به فکر کودکان کم‌شنوا و نابینا نیفتاده بود؛

به همین دلیل، استعدادشان پرورش نمی‌یافت. آن روز، وقتی پسرک را در باغچه‌ی اطفال نگه‌داشتیم، اندیشیدم چگونه می‌توان به کودکی که نه می‌شنود و نه حرف می‌زند، خواندن و نوشتمن آموخت. شنیده بودم در اروپا، کسی الفبایی اختراع کرده است که این گونه کودکان را به کمک آن باسوساد می‌کند. من هم از آن پس، روزها و شب‌های بسیاری را در کار ابداع الفبایی ویژه‌ی ناشنوایان گذراندم تا به مقصود رسیدم. سپس، چند کودک ناشنوای دیگر را هم در باغچه‌ی اطفال پذیرفتم.

ولیای این کودکان هرگز باور نمی‌کردند که فرزندانشان، خواندن و نوشتمن بیاموزند؛ ولی در پایان سال تحصیلی، آنها هم مانند دیگران امتحان دادند و قبول شدند.

روزی که این کودکان در تبریز امتحان می‌دادند، حیاط و بام مدرسه لبریز از مردمی بود که به تماشای آنان آمده بودند؛ زیرا برای مردم

باور نکردنی بود که کودکان کم شنوا هم بتوانند بخوانند
و بنویسند و حرف بزنند.

آنچه خواندید، شرح حال معلمی دلسوز، مهربان و
دوست کودکان، جبار با غچه‌بان است. سرگذشت این
انسان نوآور و توانا، سرمشق کسانی است که با دست
خالی اماً با اعتماد به خود و نیروی پشتکار، اراده، صبر
و بردبازی می‌خواهند کارهای بزرگی انجام دهند؛
به مردم میهن خود خدمت کنند و خدا را از خویش
خشند سازند.

درست و نادرست

- ۱ با غچه‌بان برای آموزگاری به خارج از ایران رفت.
- ۲ با غچه‌بان در کودکی شعر می‌سرود.
- ۳ قبل از با غچه‌بان، کسی به فکر کودکان کم شنوا و نایینا نیفتاده بود.
- ۴ با غچه‌بان با پشتکار و اراده به رویاهای کودکی خود دست یافت.

درگ مطلب

چرا باغچه‌بان به آموزگاری علاقه داشت؟

دو کار مهم باغچه‌بان را نام ببرید که بالنجام دادن آنها توانست به مردم و میهن خود خدمت کند.

چرا در متن درس، باغچه‌بان «دوست کودکان» نامیده شده است؟

کارها و علاقه‌مندی‌های خودتان را با کودکی باغچه‌بان مقایسه کنید و شباهت‌ها و تفاوت‌های آن را بیان کنید.

۵

دانش زبانی

جمله‌های زیر را بخوانید.

■ علی آمد. ■ دانش آموزان دویدند. ■ مریم رفت.

حالا به نمودار جمله‌ها نگاه کنید. درباره‌ی آنها گفتوگو کنید؛ سپس به پرسش پاسخ دهید.

دویدند

رفت

آمد

دانش آموزان

مریم

علی

این جمله‌ها از چند قسمت تشکیل شده‌اند؟

چرا کلمه‌های «آمد، رفت، دویدند» بالای نمودار هستند؟

کلمه‌هایی که در بالای نمودار آمده‌اند، اصلی‌ترین بخش جمله هستند و کلمه‌هایی که در پایین نمودار آمده‌اند، برای کامل کردن معنای جمله می‌آیند.

قصه‌گویی و صندلی صمیمیت

۱ **گوش دادن به قصه:** یکی از موضوع‌های مهم در قصه‌گویی، توجه به آهنگ و لحن سخن گفتن شخصیت‌ها است. قصه‌گو با بالا و پایین آوردن آهنگ صدا، باعث جذبیت قصه می‌شود.

۲ **تفکر:** حالا قصه‌ای را که شنیدید در ذهن خود مرور کنید و آن را به هر شکلی که می‌خواهید، تغییر دهید. شما می‌توانید مکان، فضا، شخصیت‌ها و رویدادهای قصه را عوض کنید.

۳ **گفتار:** هر وقت آماده شدید، روی صندلی معلم بنشینید و قصه‌ی خود را برای دوستانتان روایت کنید. توجه کنید رویدادهای داستان را به ترتیب بیان کنید.

۴ **شیوه‌ی قصه‌گویی:** با رعایت شیوه‌ی قصه‌گویی، قصه را طوری تعریف کنید که برای شنونده جالب باشد و با اشتیاق به آن گوش کند.

همای رحمت

بخوان و حفظ کن

که به ماسوا فکندی همه سایه‌ی همارا
به علی شناختم من به خدا قسم، خدارا
که نگین پادشاهی، دهد از کرم گدارا
چواسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا
که عَلم کند به عالم، شهدای کربلا را

علی ای همای رحمت، تو چه آیتی خدارا
دل اگر خداشناسی، همه در رُخ علی بین
بروای گدای مسکین در خانه‌ی علی زن
به جز از علی که گوید به پسر، که قاتل من
به جز از علی که آرد، پسری ابوالعجائب

فرمانده‌دلها

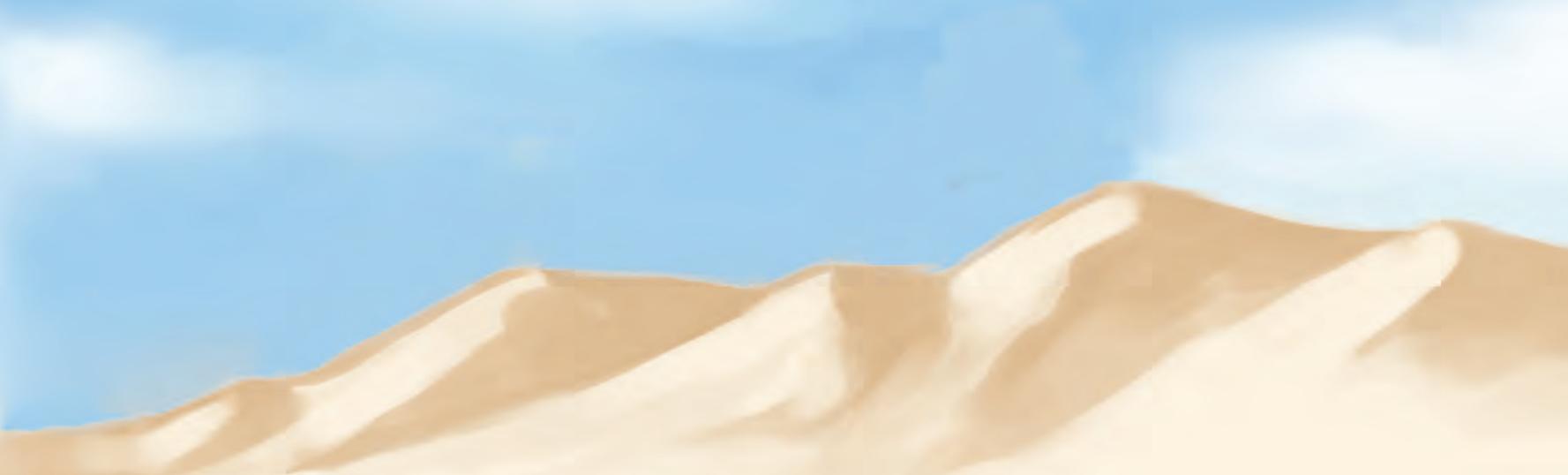
درس یازدهم

آن روزها دیگر جبهه‌ی جنگ، خانه‌ی اوّل حسین شده بود. اگر دیدار با خانواده‌ی شهدا و دلتنتگی‌های خانواده‌اش نبود، آن چند روز را هم مرخصی نمی‌رفت. بچه‌های کوچک شهدا او را دوست داشتند. حسین آنها را با حرف‌های کودکانه‌اش، می‌خنداند؛ با خنده‌ی آنها، پنهانی اشکش را پاک می‌کرد.

او همیشه قصه‌هایش را ناتمام می‌گذاشت تا بچه‌ها منتظر دیدار بعدی و شنیدن بقیه‌ی قصه باشند. برای عروسک‌هایشان لالایی می‌خواند و تفنگ پلاستیکی پسر بچه‌ها را رو به دشمنان نشانه می‌رفت. حتی مسئولیت سنگینی که داشت، نمی‌توانست مانع بازی کردنش با فرزندان شهدا باشد. حسین به دعایی که از لب‌های آنان جاری می‌شد، اعتقاد عجیبی داشت. بچه‌ها دست‌های کوچک خود را به آسمان می‌گرفتند و برای پیروزی رزمندگان اسلام دعا می‌کردند.

آن روزها حسین احساس می‌کرد، به دعای این قلب‌های پاک به شدت محتاج است. عملیات پیش رو، خیلی مهم و حساس بود. مردم می‌دانستند خرمشهر، خونین شهر مظلومی است که متجاوزان، آن را به اشغال درآورده‌اند. آزادی خرمشهر، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود. رزمندگان در حال آماده‌سازی خود بودند. این بار باید ضربه‌ی نهایی از منطقه‌ی خرمشهر - شلمچه وارد می‌شد؛ جایی که دشمن برای نیروهایش دژی تسخیرناپذیر ساخته بود تا برای همیشه خرمشهر را در اشغال داشته باشد. اولین گروه رزمندگان به دشمن حمله کرد. آتشبارهای عراقی یک دم، خاموش نمی‌شدند. دود و آتش، فضای منطقه را پر کرده بود. بعد از نبردی سخت، رزمندگان در میان بارانی از گلوله، وارد شدند. حسین می‌گفت: «مهم‌ترین منطقه، شلمچه است؛ باید همان‌جا نیروهای دشمن را درهم بکوییم!»

شور و شوقی وصف ناپذیر، وجود حسین را در بر گرفته بود. او و هم‌زمانش در نقطه‌ای قرار گرفته بودند که مردم ایران هر روز و شب برای آزادی آن دعا می‌کردند. خرمشهر بوی «جهان‌آرا» و دوستان شهیدش را می‌داد. دیگر برای

آزاد کردنش جای درنگ نبود. او برای نفوذ به سپاه دشمن، یاران خود را آماده کرد. دشمن، چند گُردان تازه نفس خود را برای مقابله، راهی میدان نبرد کرد. فریاد حسین از هر طرف شنیده می‌شد: «دست خدا با ماست. بجنگید دلاوران.»

نیروها، خستگی‌ناپذیر و با شجاعت به جلو می‌رفتند. حسین بی‌وقفه، دشمن را زیر رگبار گلوله گرفته بود. دژ دشمن، شکسته شد. فریاد تکبیر نیروهای ایرانی، دشمن را به وحشت انداخت.

نیروهای دشمن، پا به فرار گذاشته بودند. شلمچه این بار برایشان نه گذرگاه، که گورستانی شده بود. وقتی حسین، شهر مظلوم را دید به یاد شهداًی افتاد که دوست داشتند آزادی خرّمشهر را بیینند؛ به یاد شهید «بهنام محمدی» افتاد که در سنگرهای خرّمشهر سقایی می‌کرد.

برادر خرّازی! بچه‌ها می‌گویند: «فرماندهان دشمن، هر سربازی را که بخواهد تسليم شود با گلوله می‌زنند!»

حسین، نگاهی به پیکی که خبر آورده بود، انداخت. صورتش خاک آلود و لب‌هایش خشک بود. به طرفش رفت و او را در آغوش گرفت. نوجوان

بسیجی، سرش را به سینه‌ی حسین گذاشت. انگار روزهای زیادی انتظار چنین لحظه‌ای را می‌کشید. اشک‌های حسین، موهای خاک‌آلود او را خیس کرد.

«نگران نباش مؤمن! مطمئن باش. خداوند اراده کرده که خرمشهر آزاد بشود؛ از نشانه‌هاییش هم همین است که دشمنان به جان هم افتاده‌اند.»

مقاومت‌های پراکنده‌ای در شهر ویران خرمشهر دیده می‌شد. بالگردهای دشمن در تلاش بودند فرماندهان نظامی را از میدان نبرد، نجات بدھند؛ اما با هدف قرار گرفتن و سقوط یکی از آنها، بقیه فرار را بر قرار ترجیح دادند. اکنون در مسجد جامع شهر، که روزهای زیادی مرکز مقاومت جوانان بود، رزمندگان نماز شُکر می‌خواندند. ساعتی بعد، حسین ایستاده بود و با نگاهی خیره، دور دست را نظاره می‌کرد.

درست و نادرست

آزادی خرمشهر از دست متجاوزان، آرزوی همه‌ی مردم ایران بود.

۱

بالگردهای دشمن موفق شدند، فرماندهان نظامی را از میدان نبرد نجات بدھند.

۲

پیکی که برای حسین خبر آورده بود، تشنه بود.

۳

درگ مطلب

۱ چرا بچه‌های شهدا، حسین را دوست داشتند؟

۲ یکی از نشانه‌های اراده‌ی خداوند برای آزادی خرمشهر چه بود؟

۳ به نظر شما، چرا عنوان درس «فرماندهِ دل‌ها»، انتخاب شده است؟

.....
۴

واژه‌آموزی

شور و شوقی وصف‌ناپذیر وجود حسین را در برگرفته بود.

شوق وصف‌ناپذیر، یعنی شوقی که به آسانی نمی‌توان آن را توصیف کرد.

دشمن برای نیروهایش دژی تسخیرناپذیر ساخته بود.

.....
دژ تسخیرناپذیر، یعنی دژی که

نیروهای خستگی‌ناپذیر با شجاعت به جلو می‌رفتند.

.....
نیروهای خستگی‌ناپذیر، یعنی

روان‌خوانی

به متنی که برایتان پخش می‌شود، گوش کنید و به لحن خواندن جمله‌های آن توجه کنید.

بعضی جمله‌ها مطلبی را می‌گوید؛ برخی دیگر چیزی را می‌پرسد و بعضی درخواستی را بیان

می‌کند. تعدادی از آنها هم احساسی را نسبت به چیزی یا کسی نشان می‌دهد. دقّت کنید

که لحن خواندن این جمله‌ها چگونه است و چه تفاوتی با هم دارند.

فرشته‌ی یک کودک

کودکی که آماده‌ی تولد بود به فرشته‌اش گفت: «می‌گویند فردا من به زمین می‌روم؛ اما من به این کوچکی و بدون هیچ کمکی چگونه می‌توانم برای زندگی به آنجا بروم؟» فرشته پاسخ داد: «از میان بسیاری از فرشتگان، فرشته‌ای برای تو برگزیده شده است و از تو مراقبت خواهد کرد.»

اما کودک هنوز مطمئن نبود که می‌خواهد برود یا نه.

«اینجا من هیچ کاری جز خنديدين و آواز خواندن ندارم. من اينجا شاد هستم.» فرشته لبخند زد و گفت: «فرشته‌ی تو برایت آواز خواهد خواند و هر روز به تو لبخند خواهد زد. تو محبت او را احساس خواهی کرد و شاد خواهی بود.»

کودک ادامه داد: «من چطور می‌توانم بفهمم مردم چه می‌گویند، وقتی زبان آنها را نمی‌دانم؟» فرشته او را نوازش کرد و گفت: «فرشته‌ی تو، زیباترین و شیرین‌ترین واژه‌هایی را که ممکن است بشنوی، در گوش تو زمزمه خواهد کرد و با دقّت و صبوری به تو یاد خواهد داد که چگونه صحبت کنی.» کودک با نگرانی گفت: «وقتی می‌خواهم با پروردگارم صحبت کنم، چه کنم؟»

فرشته که برای این سؤال هم پاسخی داشت، گفت: «فرشته‌ات دست‌هایت را کنار هم می‌گذارد و به تو یاد می‌دهد که چگونه دعا کنی.» در آن هنگام، صدایی از زمین شنیده می‌شد. کودک می‌دانست که باید به زودی سفرش را آغاز کند. او به آرامی، گفت: «اگر باید همین حالا بروم، لطفاً نامش را به من بگویید.» فرشته با مهربانی دستی به شانه‌اش کشید و گفت: «نام فرشته‌ات اهمیتی ندارد. به راحتی می‌توانی او را مادر صدا کنی.»

حالا متن روبه رو
را با توجه به
آنچه آموختید،
بخوانید و لحن
خواندن جمله‌ها
را رعایت کنید.

اتفاق ساده

درس دوازدهم

آن روز، شیشه‌ها را
باران و برف می‌شست
من مشق می‌نوشتم
پروانه ظرف می‌شست

از شوقِ سطر آخر
مادر بلند خندید
چشمان مهر بانش
برقی زد و درخشید

وقتی که نامهات را
مادر برای ما خواند
بارانِ پشت شیشه
آرام و بی‌صدا ماند

یک قطره شبینم از گل
بر روی برگ غلتید
یک قطره روی شیشه
مثل تگرگ غلتید

در آن نوشته بودی
حال تو خوبِ خوب است
گفتی که سنگر ما
در جبهه‌ی جنوب است

گفتی که ما همیشه
در سایه‌ی خداییم
گفتی که ما قرار است
این روزها بیاییم

یک قطره از دل من

بر روی دفتر افتاد

یک اتفاق ساده

در چشم مادر افتاد

بارانِ پشت شیشه

آمد به خانه‌ی ما

آرام دست خود را

می‌زد به شانه‌ی ما

قیصر امین پور

درست و نادرست

۱ نامه از جبهه‌ی جنوب آمده بود.

۲ مادر از شدت ناراحتی به گریه افتاد.

درک مطلب

۱ نویسنده‌ی نامه که بود؟

۲ چه موضوعی در نامه، باعث خوشحالی مادر شد؟

۳ در بخش زیر منظور از «قطره» چیست؟

«یک قطره از دل من بر روی دفتر افتاد»

۴ چرا وقتی مادر نامه می‌خواند، باران آرام و بی‌صدا ماند؟

.....
۵

دانش زبانی

جمله‌های زیر را بخوانید.

■ براذر خوبم آمد. ■ معلم مهربان رفت. ■ دانشآموزان زرنگ دویدند.

حالا به نمودار جمله‌ها دقّت کنید. در گروه گفت‌وگو کنید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

دویدند

رفت

آمد

دانشآموزان زرنگ

معلم مهربان

براذر خوبم

این جمله‌ها از چند قسمت تشکیل شده‌اند؟ چرا؟

چرا کلمه‌های «آمد، رفت، دویدند» بالای نمودار هستند؟

کلمه‌های خوب، مهربان و زرنگ درباره‌ی اسم قبل از خود توضیح می‌دهند.

دوست پچه‌های خوب

او مثل خیلی از پدربرگ‌ها مهربان و صمیمی بود؛ آنقدر که دوست داشتی ساعت‌ها کنارش بنشینی تا برایت قصه بگوید و تو فقط گوش کنی. وقتی می‌خندید، چهره‌اش مهربان می‌شد. نگاهت گره می‌خورد به لب‌های پیرمرد و او تو را با خودش می‌برد به سال‌ها قبل به کوچه پس کوچه‌های محله‌ی «خرّمشاه» که دوران کودکی خود را آنجا گذرانده بود. سال‌های زیادی از آن دوران گذشته است.

اکنون از زبان وی می‌خوانیم که می‌گوید: «محل تولد من، آبادی خرّمشاه در حومه‌ی شهر یزد است. به دلایلی مدرسه نرفتم و مختصر خواندن و نوشتمن را از پدرم یاد گرفتم. مادربرگم نیز قرآن را یادم داد. به خواندن کتاب بسیار علاقه داشتم؛ اما در خانه، چهار پنج جلد کتاب بیشتر نداشتیم. یادم هست، آنقدر آنها را خوانده بودم که حفظ شده بودم. خانواده‌ام از نظر مالی، وضع خوبی نداشتند؛ اما من از کودکی به آن عادت کرده بودم و راضی بودم. با وجود این، یک بار در کودکی به خاطر فقر حسرت خوردم و آن زمانی بود که دیدم پسرخاله‌ی پدرم که دوستم بود و هر دو، هشت ساله بودیم، چند جلد کتاب داشت که من هم خیلی دلم می‌خواست آن کتاب‌ها را داشته باشم. آن کتاب‌ها گلستان و بوستان سعدی بودند. گلستان را با اشتیاق فراوان ورق زدم. دیدم قصه دارد و کلی عکس‌های قشنگ، چقدر دلم می‌خواست آن کتاب مال من بود. ظلمی از این بزرگ‌تر نبود؛ آن بچه که سواد نداشت، کتاب را داشت و من که سواد داشتم، آن را نداشتم. آن شب رفتم توی زیرزمین و ساعت‌ها گریه کردم.

در نوجوانی برای کار به یزد رفتم و در آنجا به بنایی مشغول شدم؛ سپس در یک کارگاه جوراب‌بافی کار کردم. در تمام مدتی که کار می‌کردم، هیچ وقت کتاب گلستان را فراموش نکردم؛ اما پول کافی برای خریدن آن نداشتیم. هیجده ساله بودم که صاحب جوراب‌بافی، یک

کتابفروشی باز کرد و من را از بین کارگرهای کارگاه انتخاب کرد و به کتابفروشی برد. وقتی به کتابفروشی رفتم، گمان می‌کردم به بهشت رسیده‌ام؛ چقدر رؤیایی بود! قفسه‌های پر از کتاب! در آنجا گویی دوباره متولد شدم و کتاب خواندن من آغاز شد. در کتاب فروشی فهمیدم که چقدر بی‌سوادم و برای رسیدن به دانایی بیشتر باید تا می‌توانم کتاب بخوانم. به همین دلیل، فقط خواندم و خواندم و خواندم ...

سی و پنج ساله بودم که به فکر نوشتمن قصه برای کودکان افتادم. کتاب‌های زیادی خوانده بودم که داستان‌های خوبی داشت؛ اما زبان آنها کودکانه نبود. من آن داستان‌ها را به زبان ساده‌تر نوشتمن و به این ترتیب کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» متولد شد. حالا خیلی خوشحالم که بچه‌ها قصه‌هایم را می‌خوانند و از آنها لذت می‌برند. همیشه تنها دلخوشی‌ام در زندگی، این بوده است که کتاب‌های جدیدی را که لازم داشته‌ام، بخرم و به خانه ببرم. اگر بدانم که یک هفته‌ی دیگر بیشتر زنده نیستم، تنها حسرتم این است که کتاب‌های نخوانده‌ام، هنوز مانده است.»

آیا می‌دانید نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» کیست؟ در اینجا یکی از داستان‌های این کتاب را می‌خوانیم.

دیدن خوبی‌ها

روزی بود و روزگاری بود. حضرت عیسی (ع) با چند تن از یارانش از راهی می‌گذشت. به جایی رسیدند که لاشه‌ی سگی افتاده بود؛ آن حضرت لحظه‌ای ایستاد؛ کمی با خود اندیشید و به همراهانش گفت: «درباره‌ی آنچه می‌بینید، چه فکر می‌کنید؟»

همراهان نگاهی به یکدیگر کردند؛ اما نمی‌دانستند که منظور ایشان چیست. یکی پاسخ داد: «اینکه فکر کردن نمی‌خواهد؛ لاشه‌ی حیوانی است که مرده است!»

دیگری گفت: «چه منظره‌ی ناراحت کننده‌ای!»
شخص دیگر گفت: «چقدر رشت است!»

نفر بعد گفت: «به آن نباید دست زد؛ ممکن است بیماری‌اش به ما سراحت کند.»

یکی دیگر گفت: «وقتی هم زنده بود، تنش پاک نبود؛ حالا که مرده است، بدتر!» آخِری هم گفت: «عجب بدجنس است! هنوز دهانش باز است؛ مثل اینکه می‌خواهد کسی را گاز بگیرد!»

پس از اینکه هر یک از یاران چیزی گفت، آن حضرت فرمود: «ای دوستان! همه‌ی اینها که دیدید و گفتید، درست است؛ اما چیزهایی هم بود که شما ندیدید. این سگ تا زنده بود برای صاحبش حیوان باوفایی بود؛ خوب پاسبانی می‌کرد و دوست و دشمن را می‌شناخت؛ چه دندان‌های سفیدی دارد... آری دوستان خوبم! با هر چه روبرو می‌شوید، فقط بدی‌ها و زشتی‌هایش را نبینید!»

درک و دریافت

۱ مهم‌ترین ویژگی نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» را بیان کنید.

۲ چرا از نظر شخصیت اصلی متن، کتاب فروشی مانند بهشت بود؟

۳ از نظر شما کتاب فروشی مانند چیست؟

۴ چرا نویسنده‌ی کتاب «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب» به فکر نوشتن این کتاب افتاد؟

۵ کدام قسمت‌های متن نشان‌دهنده‌ی علاقه‌ی زیاد نویسنده به کتاب خواندن است؟

۶ با توجه به داستان «دیدن خوبی‌ها»، جمله‌ها را به ترتیب رویدادها شماره‌گذاری کنید:

حضرت عیسی(ع) گفت: «چیزهایی هم بود که شما ندیدید.»

هر یک از یاران چیزی گفتند.

آن حضرت فرمود: «با هر چه روبرو می‌شوید، فقط بدی‌ها و زشتی‌ها را نبینید.»

حضرت عیسی(ع) و یارانش لشه‌ی سگی را دیدند.

این سگ تا زنده بود، حیوان باوفایی بود.

حضرت عیسی(ع) به همراهانش گفت: «درباره‌ی آنچه دیدید، فکر کنید.»

نگاهِ پنهان

شخصی به یکی از دوستانش نامه می‌نوشت. کسی پهلوی او نشسته بود و از گوشه‌ی چشم، نوشه‌هایش را می‌خواند.
نویسنده، متوجه نگاه‌های پنهان او شد و از این کار ناپسندش، به خشم آمد و در نامه‌اش نوشت: «اگر پهلوی من، دزدی ننشسته بود و نوشه‌ی مرا نمی‌خواند، همه‌ی اسرار خود را برایت می‌نوشتم!»

وقتی آن شخص این جمله را دید؛
گفت: «من نامه‌ی تو را نمی‌خواندم.»
نویسنده گفت: «اگر نمی‌خواندی،
پس از کجا دانستی که یاد تو در نامه
هست؟»

عبدالرحمن جامی،
با اندکی تغییر

